

Ara farà quinze anys, l'estiu del 1995, els carrers de Vigo bullien. L'equip principal de la ciutat, el Celta, havia estat desterrat a la segona divisió B perquè no havia aportat a temps uns avals requerits per la Federació Espanyola de Futbol. Aquell agost va anar ple de manifestacions en què els afeccionats gallegos demanaven la readmissió del club a la màxima categoria estatal. El Celta de Vigo, finalment, va continuar a primera.

Enguany, enmig dels rumors que indicaven una possible fusió de les caixes d'estalvis gallegues, l'alcalde de Vigo, el socialista Abel Caballero, ha fet reviscolar aquell esperit reivindicatiu amb una marxa de protesta pels carrers de la ciutat. Fou el proppassat 9 de febrer, i el batlle mateix va arribar a dir que hi havien assistit 300.000 persones, tantes com viuen a la ciutat. En aquest cas, la petició era que Caixanova, la caixa del sud de Galícia i amb seu a Vigo, no es fusionara amb Caixa Galícia, l'entitat del nord galleg, amb seu a la Corunya i de mida superior. Tot al contrari d'allò que pretenia, sense embuts, Alberto Núñez Feijóo. El president de la Xunta no va deixar passar el símil futbolístic i assegurarà que la manifestació impulsada per Caballero pretenia dur Vigo "a la segona divisió en autonomia financera".

Núñez Feijóo ha defensat fort i ferm una fusió que no agradava gens ni mica a Vigo ni a Madrid. A Vigo, perquè el centre de decisió podia desplaçar-se 150 quilòmetres cap al nord, just a la ciutat amb què competeix pel lideratge del país. I a Madrid, perquè ni Zapatero ni –encara menys– Rajoy no volien que el remodelatge del mapa financer estatal responguera a motius territorials. La raó, segons Rajoy i també segons Caballero, era que aquesta mena d'enteses implicarien la liquidació de moltes oficines –i, per extensió, de llocs de feina– allà on les caixes es disputen els clients de manera més aferrissada. L'exemple era totalment extrapolable al País Valencià, on Bancaixa i CAM tenen les principals bosses de clients. De fet, aquest era un dels principals motius per què els segons no volien fer pinya amb els primers. Una altra –esgrimida des d'Alacant–, era que el centre de decisió es traslladaria 150 quilòmetres cap al nord, a València, on ja hi ha el poder polític.

Els líders del PSdeG-PSOE, Manuel Vázquez –a l'esquerra– i el del BNG, Guillermo Vázquez –a la dreta– saluden conjuntament el president de la Xunta gallega, Alberto Núñez Feijóo.

Un president amb mà dreta

Alberto Núñez Feijóo, l'homòleg galleg de Francisco Camps, ha superat el recel inicial de José Luis Rodríguez Zapatero i de Mariano Rajoy i ha aconseguit de fusionar les caixes gallegues. En realitat, el seu discurs és molt allunyat del que fa el president valencià.

Precisament, una de les fusions més comentades el darrer any ha estat aquella que tenia per protagonistes hipotètics Caixa Galicia, Caja Madrid i CAM. Una unió panautonòmica –la Corunya, Madrid, Alacant– que mai no va fer el pes, però, al president galleg. Feijóo fins i tot va refer urgentment la llei de caixes gallega per tal d'esquivar els entrebancs que Caixanova posava a la unificació amb Caixa Galicia. És només aquest –la fusió de les dues caixes gallegues–, l'escenari que sempre ha considerat Feijóo.

Un camí tortuós. No li ha resultat gaire fàcil al president de la Xunta, però, d'aixoplugar Caixa Galicia i Caixanova sota el mateix paraigua. Plovia molt en

contra seu. Cristóbal Montoro, responsable econòmic del PP a l'àmbit estatal, va assegurar, l'octubre del 2009, que aquestes fusions "destrueixen milers de llocs de feina i perjudiquen la competència", motiu pel qual va suggerir que el Banc d'Espanya havia de vetllar perquè no es creara un "sistema endogàmic de banques públiques regionals". Rajoy mateix, al juliol, havia deixat dit que "és absurd, en ple segle XXI, en un món global, que hom pugui vetar que una caixa d'una comunitat es fusioni amb una altra". "Si es fusionaren Caixanova i Caixa Galicia, haurien de tancar una munió de sucursals i deixarien sense feina moltíssima gent, perquè totes dues tenen oficines a la mateixa vorera; en canvi, si es fusio-

Els presidents de Caixanova i Caixa Galicia –Julio Fernández Gayoso i Mauro Varela– a esquerra i dreta de Feijóo. Completen la imatge José Luis Méndez (Caixa Galicia) i José Luis Pego (Caixanova).

nen amb una caixa de les Balears o de les Canàries, no caldrà que tanquen cap sucursal ni hauran de deixar ningú sense feina”, va explicar aleshores el màxim responsable del PP.

Feijóo, fent servir la majoria absoluta de què gaudeix i amb el suport tàctic del Bloc Nacionalista Gallec (BNG), va afanyar-se a modificar la llei de caixes autonòmica. Volia la fusió, tant sí com no, i va introduir-hi retocs que es pensava que suavitzarien la posició de Caixanova. El govern espanyol de seguida va recórrer al Tribunal Constitucional contra una desena d'articles de la llei acabada de reformar, però. La vice-presidenta primera de l'executiu de Zapatero, María Teresa Fernández de la Vega, al·legava que la norma anava “més enllà de les competències autonòmiques a l'hora de determinar la solvència i la naturalesa de les entitats de crèdit”. El govern estatal va encarregar un informe al Consell d'Estat perquè aquest òrgan decidira si hi havia apartats de la llei gallega que contradeïen la llei estatal d'òrgans rectors de les caixes d'estalvis (LORCA).

Entre els punts de discòrdia hi havia el fet que la Xunta poguera designar una quarta part de les entitats representatives a les assemblees de les caixes, alhora que reduïa considerablement el pes dels sindicats, els ajuntaments i els impositors. El BNG trobava que, en realitat, “la LORCA pretén privatitzar les caixes”. A

més, Feijóo estava entestat a no cometre l’“errada històrica” de no fusionar les dues caixes gallegues i no volia perdre el temps, atès que aquest 30 de juny s'esgotava el termini imposat pel govern estatal per a poder sol·licitar ajudes al Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB). Una auditoria apuntava que la unió de Caixa Galicia i Caixanova implicava una aportació de 1.190 milions d'euros del FROB.

El desllorigador. Amb mà dreta –la de la determinació– i amb mà esquerra –la del diàleg–, Feijóo va ser capaç d'arribar a una entesa que semblava utòpica i de conformar la quarta caixa de l'estat espanyol, sense haver de recórrer a cap entitat forana. L'11 de maig passat sengles consells d'administració segellaven un acord pel qual la seu social i fiscal radicarà a la Corunya, i la institucional i de direcció del negoci, a Vigo. Durant tres anys hi haurà dos copresidents que s'alternaran al poder. El primer torn recaurà sobre el president de Caixanova, Julio Fernández Gayoso, una persona propera als socia-

listes. S'ha establert un consell d'administració paritari, amb deu consellers per cada caixa, i s'ha previst d'acordar un equip de direcció en què el director general també el designa Caixanova, i el director general adjunt, Caixa Galicia. Feijóo, el dia de l'anunci de la fusió, va parlar de “galleguisme de cooperació” i va considerar que això demostrava “la força d'aquest país”. “Cadascú ha fet els seus deures, no tinc cap retret”, va dir Feijóo, que agrai les “renúncies” fetes pels uns i pels altres i va animar “tots aquells que encara mantenen recels o dubtes” perquè “col·laboraren lleialment en la tasca de crear una gran institució de Galicia i per Galicia”. “L'interès general i comú era que Galicia continuara formant part del mapa financer espanyol”, digué. El líder del PSdeG-PSOE, Manuel Vázquez, es va felicitar per l'acord, però recordà que Feijóo havia optat per vies “anticonstitucionals” i havia volgut “trencar les regles del joc” abans de teixir el pacte definitiu. La patronal, els sindicats i els principals partits polítics donaren suport a l'entesa bipartida.

“Som forts si ens unim i febles en la desconfiança”, reblà Núñez Feijóo, per a qui “l'acord unirà més tots els gallegos”. Segons ell, el “galleguisme cooperatiu” ha deixat en evidència “aquells que pensen que els gallegos tenim inoculat el germen de la divisió”. “Haviem de decidir entre quedar-nos sense caixes o fer-ne una de ben gran, i hem optat per això darrer.” D'una altra banda, Pedro Puy Fraga, nebot de l'ex-president gallec i pes pesant del PP gallec, va valorar la fusió pel fet que “hi va haver risc de quedar-nos sense”. “A diferència d'unes altres empreses importants –públiques o semipúbliques– que van abandonar Galicia, la caixa s'ha quedat ací”, comentava Puy Fraga, que recordà que “tot d'informes avalaven que Galicia no podia quedar-se sense caixes pròpies”.

Al remat, la reestructuració del mapa financer gallec significarà, efectivament, el tancament de 300 oficines i la supressió de 1.200 llocs de feina. La nova entitat rebrà del FROB 1.162 milions, que haurà de retornar en un lustre, un període en què, això sí, l'única caixa resultant preveu d'obtenir resultats positius que li permeten de saldar aquest deute.

Victor Maceda

Feijóo ha estat clar:
“Som forts si ens unim i febles en la desconfiança”